श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
वार्षिकपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३ प्रश्नपत्र-६ गुणाः - १००

विषयः फलितज्यौतिषम् वार्षिक (बाह्य) समयः - ०३:०० तः ०६:००

दिनाङ्कः - २३-०४-२०१६ सन्दर्भग्रन्थः सर्वाथचिन्तामणिः/षट्पञ्चाशिका/नरपतिजयचर्या/

प्रश्नः -१ **अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यात्मकम् उत्तरं लुख्यम् ।** **१६**

१ धूमोऽर्को विश्वभावाश्रुतिभवनयुतो मण्डलाच्छोधितोऽसौ
पातः षड्राशियुक्तः परिधिरथ भसंशोधितश्चापनामा ।
शैलाभाभागयुक्तं धनुरथ च शिखी पञ्च ते त्वप्रकाशाः ।
प्रादुर्भावे च तेषां फलमिति कथितं जातकप्रश्नयोः स्यात् ॥

२ वितश्वरेण सहिते भवराशिनाथे कर्माधिपस्थनवभावपदृष्टियुक्ते ।
वैशिषिकांशकयुते परमोच्चभागे योगे बहुत्वधनलाभमिहाहुरार्याः ॥

३ कलत्रराशिस्थितजीवदाये दारार्थपुत्रार्थसुखम्प्रयाति ।
विदेशयानं समरे जयञ्च ध्यानं परब्रह्माणि पुण्यकर्म ॥

प्रश्नः -२ **अधोलिखितेषुः कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखतु ।** **०७**

१. षट्क्लीबयोगाः । २ दीर्घायुयोगाः ।

प्रश्नः -३ **अधोलिखितेषुः कयोश्चिद् द्वयोः टिप्पणीं लिखतु ।** **१२**

१ ग्रहाणामुच्चनीचादिकयनम् । २ जनन्याः दीर्धयुष्ययोगाः ।
३ विविधरोगाणां योगाः । ४ अरिष्टभङ्गव्योगः ।

प्रश्नः -४ **अधोलिखितेषु केषाञ्चित् पञ्चप्रश्नानाम् अतिलघूतरं लिखन्तु ।** **०५**

१ सर्वाचिन्तामणिग्रन्थस्यलेखकः कः ? २ मेष-राशेः स्वामीग्रहः कः ?
३ इज्यशब्दस्य अर्थः कः ? ४ शरीरे मीनराशेः स्थानं कुत्र भवति ?
५ द्वादंशाशमानं किम् ? ६ राशौ कति अंशाः भवन्ति ।
७ कति वर्गाः सन्ति ? (कुण्डल्याः) ८ भौमस्योच्चस्थानं लिखत ।

विभागः-२

प्रश्नः -५ **अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः ससन्दर्भव्याख्या कार्या ।** **०८**

१ यो-यो भावः स्वामिदृष्टोयुतो वा सौम्यैर्वा स्यान्तस्य तस्यास्ति वृद्धिः ।
पापेरेवं तस्य भावस्य हानि निर्देष्टव्या पृच्छतां जन्मतो वा ॥

२ केन्द्रत्रिकोणेषु शुभान्वितेषु पापेषु केन्द्राष्टभवर्जितेषु ।
सर्वार्थसिद्धिं प्रवदेन्नराणां विपर्यस्थेषु विपर्ययः स्यात् ॥

३ स्थानप्रदादशसप्तमगाश्च सौम्या मानार्थदाः स्वसुतलग्नगता भवन्ति ।

पापा व्ययामसहिताा न शुभप्रदाः स्युर्लग्ने शशी न शुभदो दश्मे शुभश्च ॥

प्रश्नः -६ अधोलिखितेषुः **कस्यचित् एकस्य सविस्तरम् उत्तरं लेख्यम् ।** **०७**

१ हृतनष्टमुष्टिगत चिन्तितानां धातुमूलजीवानां परिज्ञानमाह ।

२ जयपराजयाध्यायो व्याख्यायेत तत्र पराजयज्ञानमाह ॥

प्रश्नः -७ **अधोलिखितेषुः कयोश्चित द्वयोः टिप्पर्णी लेख्या ।** **१२**

१ शत्रोर्मार्गनिवृत्तिज्ञानमाह । २ शत्रोर्गमागमज्ञानमाह । ३ लाभाऽलाभज्ञानमाह ।

४ वर्षासमये वृष्टिज्ञानमह । ५ प्रश्नकाले वृष्टिज्ञानमाह ।

प्रश्नः -८ **अधोलिखितेषु केषाञ्चित् पञ्चानामतिलघूत्तराणि लेख्यानि ।** **०५**

१ भावानां संख्या का ? २ षट्पञ्चा शिकाग्रन्थस्य लेखकः कः ?

३ के स्थिरराशयः ? ४ सौम्यग्रहाः के ?

५ मेष-सिंह-धनु-राशिषु चन्द्रः कस्मिन् दिशायां भवति ? ६ शनिग्रहस्य वयः किम् ?

विभागः -३

प्रश्नः -९ **अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः ससन्दर्भ व्याख्यां कुरुत ।** **०८**

१ अव्यक्तमव्यययं शान्तं नितान्तं योगिनां प्रियम् ।

सर्वानन्दस्वरूपं यत्तद्वन्दे ब्रह्म - सर्वगम् ॥

२ मात्रादिस्वरभेदेन स्वरानुत्पाद्य — नामतः ।

योगे शरहृते शेषे योगस्वर इहोच्यते ॥

३ यो यस्य पञ्चमेस्थाने स स्वरो मृत्युदायकः ।

तृतीये दु भवेद्वृद्धिः शेषा मध्य फलप्रदा ॥

प्रश्नः -१० अधोलिखितयोः **कस्यचित् एकस्य उपरि निबन्धं लिखत ।** **०६**

१ पञ्चबालाघवस्थानां बलमाह । २ मात्रास्वराध्यायस्य विषयवैशिष्ट्यम् ।

प्रश्नः -११ अधोलिखितेषु **कस्यचित् एकस्य उपरि टिप्पर्णी लिखतु ।** **०३**

१ स्वरशास्त्रस्य प्रधानत्वम् । २ कूमचक्रप्रकरणवैशिष्ट्यम् ।

प्रश्नः -१२ अधोलिखितेषु केषाञ्चित् त्रयाणांम् अतिलघूतरं लेख्यानि । **०३**

१ स्वराणां संख्या का ? २ नरपतिजयचर्याग्रन्थस्य लेखकः कः ?

३ अंशचक्रे ऊर्ध्वगा एवं तिर्यग्रेखा संख्या काः ? ४ कूर्मचक्रं निर्मायितु ।

५ विद्रुम इति शब्दस्य कोऽर्थः ?